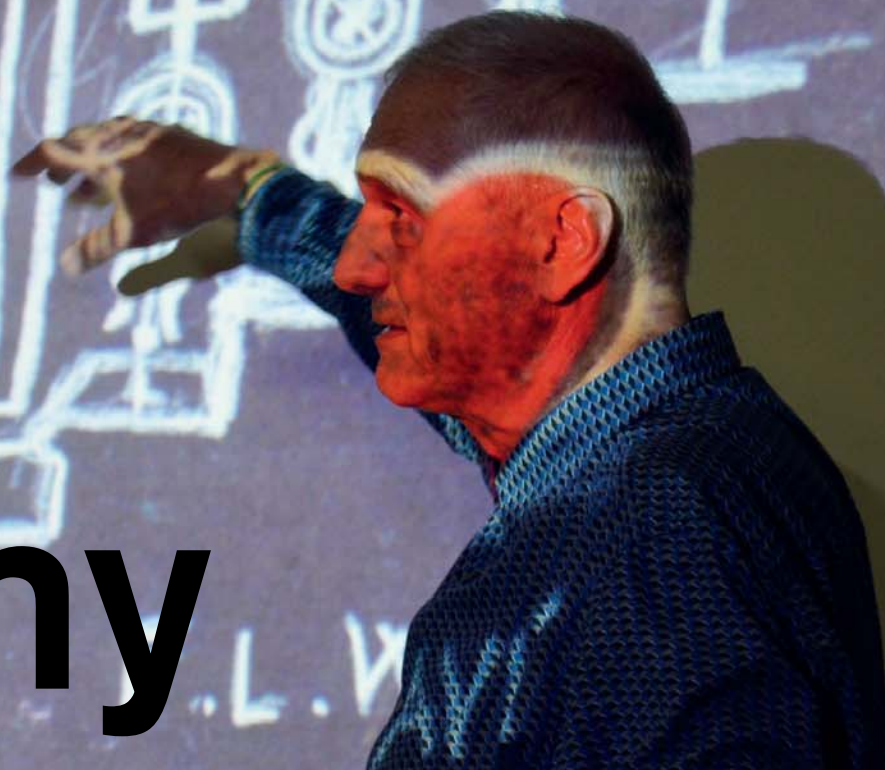

DAVID VÁVRA

Být
s domy

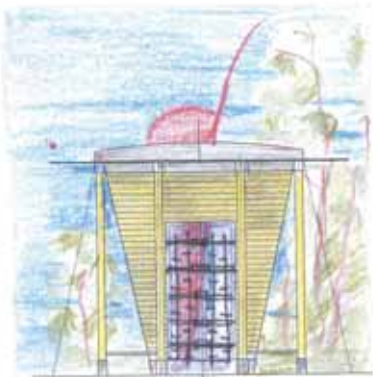

DAVID VÁVRA

**Běžeť
s domy**

Architektura

Je denní hmotný chléb

Architektura

Měšťanský salón

Ba i Kristův chlév

Architektura

Na nočním stolku lampa

Architektura

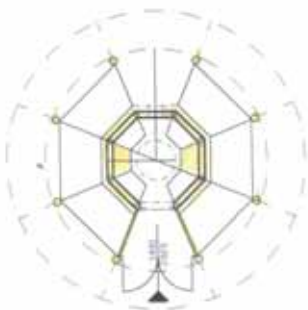
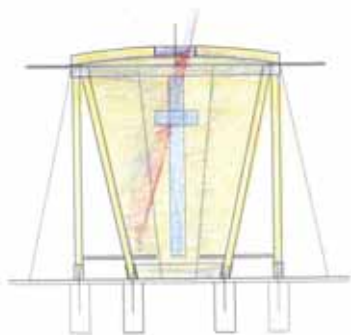
V lese celta trempa

Architektury

Se celý život nezbavíš

Nakonec

Náhrobek Ti děti postaví

Běžet s materiály

David od podzimu přiváží do břevnovské Galerie Kuzebauch nesčetné množství předmětů, které by rád vystavil. Ptáme se ho, kdo udělá výběr exponátů, a on odpovídá: „Nikdo nic vybírat nebude, protože ta vaše minimalistická estetika dostane prostě na frak... Chci, aby to v galerii vypadalo jako v zapadlém vietnamském krámku, a hotovo.“

Davidu Vávrovi je 9. března šedesát let. Životní jubileum slaví sérií výstav, které se v průběhu roku 2017 uskuteční na různých místech. V Galerii Jaroslava Fragnera vystavuje architektonické projekty a ve stejnou dobu jsou v Galerii Kuzebauch k vidění jeho materiálové experimenty.

David si materiály vybírá na první pohled náhodně. Nebo lépe řečeno – materiály si spíše vybírají Davida. Beton, sklo, porcelán, textil, papír, kov, hlína a plast. Žádný materiál není preferovaný ani zatracovaný. A tvarosloví je bujaré, hravé, překvapivé.

Výstava ukazuje persplexový stůl, inspirovaný výstavou EXPO v Bruselu v roce 1958, který má nohy z násady od krumpáčů. Před téměř 20 lety ho David navrhl pro interiér divadla Dobeška. Na výstavu patří i dlouhatánské kravaty, ke každé z nich napsal David báseň. Do vily soukromého investora navrhl reliéf z betonu, vyjadřující jeho obdiv ke kubismu. Mosazné madlo navržené pro Švandovo divadlo vypadá jako z počátku minulého století. V interiérech – kostelů, kaváren, divadel – často používá skleněné tabule, vytvořené metodou „fusing“ v TGK Skalice. Kreslí, ilustruje, píše texty. Navrhl obal na prezervativ i vzhled obchůdku Kondomerie. Na Břevnově vystavuje i křehký porcelánový čajový servis, inspirovaný pobytem v Japonsku.

Seznam exponátů se zdá být nekonečný. Má společné jmenovatele: radost z tvorby, spontánnost, divokost,

neokázalost, pestrost, barevnost, nespoutanost, zvědavost a pokoru.

David je David. Na nic si nehraje. Na trendy nedbá, svoje výtvarné vidění má propojené s humorem divadla Sklep. A to je návod, jak chápat Davidovu estetiku. Pěkně při zemi. Humor nesmí chybět. Překvapení taky ne. Nasazení je tu vždy, protože Davidovi bije v hrudi srdce sportovce. Fair play je samozřejmostí. Pracuje s láskou a úctou k životu, které čerpá z křesťanské víry.

Davida znám desítky let. A vždy mě inspiroval. Uzemňoval v dobrém slova smyslu. Když jsem si někdy povzdechla, odvětil mi: „Nevzdychej, tady nejsi v koncentráku.“ A hlavně mě moc bavil. Tím končím svůj „Liebesbrief pro Davida“.

Lucie Havlová,
Happy Materials / Galerie Kuzebauch
Praha leden 2017

Šířitel dobré nálady

Davidu Vávru zná v Česku každý. A pokud tedy ne každý, tak skoro každý. Schválně si to někdy v nějakém nepravděpodobném prostředí vyzkoušejte a uvidíte. Přestože je mužem mnoha řemesel, talentů a povolání /filmový i divadelní herec, moderátor, básník a recitátor, kreslíř, publicista, autor knih, sportovec tělem i duší, výtvarník, svého času pedagog na vysoké škole architektury, porotce architektonických soutěží a – jak rád zdůrazňuje – hlavně tatínek/, za svou širokou popularitu myslím vděčí především architektuře. Přesněji televiznímu seriálu, ve kterém hravou a zábavnou formou seznamoval veřejnost s krásami a významem architektury nejdivoce na našem území /Šumná města/ a následně i v zahraničí /Šumné stopy/. Přestože je v tomto pořadu vidět, že mluví o něčem, co ho velmi baví a zajímá, že mnoha aspektům architektury skutečně rozumí, nemyslím si, že by bylo naprosto zřejmé, že je rovněž sám tvůrčím architektem. A přitom když s ním mluvíte, zjistíte, že tuto svou činnost klade na první místo. Cítí se být architektem, který se věnuje i jiným věcem.

Není to pro mě snadno pochopitelné. Ze své krátké zkušenosti architekta vím, že je to práce na plný záprah a vůbec není snadné stíhat cokoliv jiného. Když jsem se před osmi lety rozhodl věnovat popularizaci oboru pro širší veřejnost, pochopil jsem /i když mi to asi měsíc trvalo/, že se musím navrhování vzdát. Hned z několika důvodů, ale jeden z nich se týkal i času. Byl jsem přesvědčen, že je nemožné kloubit to dohromady.

Je evidentní, že David Vávra má jiný názor. Během pár dní, které jsme spolu při natáčení strávili, jsem se snažil pochopit, jak je to možné. A zde předkládám alespoň pár dílčích vysvětlení: David vnímá architek-

туру jako službu. Službu, která má pomoci zlepšit životní prostředí pro ty, kteří si ji objednali a případně pro všechny ostatní. David navrhuje věci rychle, na základě předchozích zkušeností či okamžité inspirace. Nemá problém se rychle rozhodnout a říct: A proč bychom to neudělali takto? Nikdy neláme klienta, případně řemeslníky přes koleno. Ačkoliv stavba je vždycky boj a mnohokrát při ní dojde na střet odlišných názorů či koncepcí, myslím si, že když David vycítí, že by sice nějaký detail byl lepší jinak, ale stálo by to nevratné poškození mezilidských vztahů, tak ustoupí a řekne, že určitá nedokonalost nevádí, vždyť je jich celý život plný. Myslím si /a to je pouze vlastní hypotéza na základě pozorování/, že Davida nejvíce baví úvodní fáze projektů. Když se teprve formuluje zadání, do kterého častokrát promlouvá a ovlivňuje ho. Když si cestou domů z budoucího staveniště může rychle kreslit první skici. A pak závěrečná fáze, když si může pohrát se spékáním barevných skel /tzv. fusingem/, která často a rád do svých staveb umísťuje. Na dlouhou fázi, jež se nachází mezi začátkem a koncem, potřebuje pomoc spolupracovníků, na které se může po lidské i profesní stránce absolutně spolehnout a bez nichž by tento jeho způsob fungování nebyl možný.

Ze staveb, které jsme společně navštívili, mi neběhá mráz po zádech /to jsem koneckonců na celém světě nezažil mnohokrát/ a nemusím je opakovaně navštěvovat, abych si vychutnal jejich atmosféru. Ale jsou to vážně míněné záměry, jež slouží svému účelu. Je možné v nich dobře bydlet, číst knihy, zajít tam na výstavu obrazů, lze díky nim překročit řeku a rozhlédnout se po okolí, přemýšlet o tom, co nás přesahuje, dát si dobrou kávu, víno či pivo, nebo zažít divadelní představení.

Při návštěvách staveb, které Davidův tým dokončil už před nějakou dobou, bylo velmi příjemné vidět,

jak ho majitelé či objednatelé rádi vidí. Že pokračují v rozhovorech, které třeba před lety přerušili. Znáám řadu architektů, autorů radikálních a výrazných staveb, kteří by se mohli po letech s objednateli svých staveb jen těžko potkat a přátelsky si popovídat. David může. Promluví si, společně se zasmějí. Plánují další věci, které třeba jednou udělají. To je myslím ta nejlepší možná vizitka.

Davide, vše nejlepší k jubileu, hodně štěstí a neutuchající energie do další práce a zábavy. I když u tebe je to vlastně totéž. A doufám, že si proti sobě konečně zahrajeme ten fotbal.

Adam Gebrian
V Praze 3. ledna 2017

Martina Klimtová
/nar. 1965 v Děčíně/
účetní

„S Davidem jsem se seznámila v roce 1993 na horách ve Francii, stala se jeho fanynkou a od roku 1998 jeho osobní účetní. Také se s ním a ostatními spolupracovníky příležitostně účastním architektonických i sportovních výletů a také sleduji spoustu jeho přednášek a dokumentárních filmů o architektuře na Dobeše.“

Ing. arch. Jan Linhart
/nar. 1975 v Ostravě/

1993–2000, Fakulta architektury Českého vysokého učení technického v Praze, Architektura a urbanismus
1998 – stáž na École de Architecture se Nantes, Francie

S Davidem Vávrou spolupracoval v letech 2001–2005, podílel se na těchto projektech: výstava Místo očisty, Švandovo divadlo, pomník Franze Kafky, Městská knihovna v Hradci Králové; výlet Berlín–Drážďany.

„Byl to pro mě skvělý rozjezd do praxe s nahlédnutím, jak tvoří mistr.“

Spolupracovníci:

Vedle těch, kdo si domy objednávají, jsou velice důležití ti, kdo je vytvářejí, od projektantů po množství řemeslníků. Pro mne jsou však nejpotřebnější kolegové, kteří mě skici převádějí do projektů a následně je tisknou, abych do nich mohl opět čmárat.

Renata Šandová
/nar. 1963 v Roudnici nad Labem/

1982 Střední průmyslová škola stavební, Kadaň /technické zařízení budov/
Od 1991 OSVČ – projektant ÚT+ZTI+inženýring
1995 autorizovaný technik v oboru technika prostředí staveb, specializace vytápění a vzduchotechniky a ZTI
2009 průkaz energetické náročnosti budov

Spolupráce s Davidem Vávrou např. na projektech: stacionář Letohrádek Vendula v Horním Bezděkově, Kuskuserie DAHAB, katolický kostel v Třešňovské, zázemí kostela ČCE v Praze-Braníku, kostel ČCE v Praze-Malešicích, vila v Jevanech, rodinné domy /Jindřichův Hradec, Dobříš./

„Výlety jsou pro mě vždy šťastným shledáním s Davidem a ostatními přáteli /kolegy/, které ráda vidím, a navíc jsem ještě obohacena architekturou a hezkými zážitky.“

Mgr. Andrea Králová, Ph.D.
/nar. 1970 v Plzni/

kostýmní výtvarnice a scénografka, vyučuje na ALD DAMU
1994 FF UK Praha, obor dějiny umění
1998 DAMU Praha, katedra alternativního a loutkového divadla, obor scénografie; 2010 disertace Kostýmní výtvarnictví v českém divadle 90. let

V letech 1991–2002 se účastnila Letní slavnostní školy duchovního experimentu /jako žák a později i jako pedagog/, z čehož vyplynula spolupráce s Davidem Vávrou: Žena 20. století – k oslavě MDŽ, Ze života planet; dále výprava či kostýmy k těmto projektům: Historky od krbu III /r. Ondřej Trojan/, parodie Dolejte řediteli /r. Robert Nebřenský/, talkshow České televize Mlčeti zlato /r. Zdeněk Tyc/, hapenning Bludiště 96 k slavnostnímu znovuotevření Paláce Akropolis, Lucerna – večer k výročí Jaroslava Foglara, Dobré ráno s Českou televizí – Čtyři varianty pro čtyři roční období, Muzikál Chytit kometu /r. Kristina Žantovská/, Skanzen totality – hapenning k 10. výročí sametové revoluce, Muzeum big beatu, Čachtická paní /r. Radovan Lipus/, Interiér pivovaru s restaurací Golem /Košice/, Vrátila se jednou v noci /r. Radovan Lipus/, Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou /r. Hana Burešová/.

„Letní slavnostní škola – jedna z nejlepších a nejdůležitějších věcí, která mě v letech dospívání mohla potkat. David pro mě vždycky byl, je a bude duchovní učitel, guru na cestě životem, kterého si vážím pro jeho světonázor, životní optimismus, kreativitu i pokoru. V mnoha ohledech mě velmi ovlivnil a pomohl najít sebe samu. Ráda bych mu za vše poděkovala a popřála do dalších let hodně zdraví a energie.“

Kateřina Vajčnerová

/nar. 1965 v Hodoníně/

1984 – SPŠ stavební Hodonín

Přímá spolupráce s Davidem Vávrou byla započata již roku 1987 /přepisováním gregorií a textů do časopisu Qašňák, přes kreslení soutěží v totalitním režimu, např. knihovny do Alexandrie, po soutěže porevoluční, posléze začátky svobodného podnikání i realizovanými projekty od r. 1991/1992/ až do současnosti.

Příklady společných realizací s D. V.:

Dostavba a zázemí kostela ČCE v Praze-Braníku, stacionář Letohrádek Vendula v Horním Bezděkově, Restaurace Na Staré kovárně v Braníku v Praze-Holešovicích, Restaurace Akropolis /s F. Skálou/, Dílna Eliáš – stacionář pro tělesně handicapované, Kulturní dům Dobeška, Švandovo divadlo, Kino Drahomíra v Karlových Varech, CCV – Městská knihovna – Hradec Králové, Galerie města Kolína, Městské divadlo Kladno.

Průběžná spolupráce na dalších realizacích rekonstrukcí, novostaveb a interiérů RD, vil, bytových domů, bytů, hotelů, kostelů, kapliček, restaurací, drobných staveb, scénografií, výstav aj. a také na mnoha nezrealizovaných samostatných, ba i urbanistických projektech.

„S Davidem a i s ostatními spolupracovníky zažíváme spoustu inspirativních architektonických výletů po různých koutech naší země i zemí Evropy a nespočet cyklo/běžko/kánoo/pěších výletů. Spolupráce s Davidem je velmi přínosná, hezká, zajímavá, zábavná, občas štvává, někdy úmorná a mnohdy i veselá ...prostě k nezaplacení...“

Robert Daněk

/nar. 1970 v Praze nedaleko Jedové chýše/

1989 – SUPŠ Praha, tvorba nábytku a interiérů

Rodina: tři děti – Matyáš, Julie a Quido, dvě ženy – Mišinka a Johanka, dvě tchyně – Bab Eva a Babi Lenka
Bydliště: Chvalšiny 107, okres Český Krumlov
Spolupráce s Davidem: od roku 1993 až do dnešních dnů /s malou dvouletou pauzou v letech 1997–1999/

Příklady společných realizací:

Vino Mundi, Restaurace Na Staré cihelně, ZOO Praha – dětský koutek, Pivovar Golem – Košice, Vyhlička na Dobešce, Restaurace Podskalská celnice – Výtoň, Evangelický farní dům v Praze-Modřanech, Vinotéka – Černošice, Restaurace Na Staré ráně, Kostel v Třemošnici /parková úprava/, Městská knihovna v Hradci Králové, Galerie města Kolína, Městské divadlo Kladno, interiéry muzeí a stálých expozic a desítky výstav.

„S Davidem si cením každé práce.“

Oslavná „báseň“:

Je jen málo mužů,
kteří se tak dokazí i chovat
Měl jsem to štěstí
Jednoho z nich potkat

Ing. arch. Michaela Chvojková

/nar. 1979 v Jilemnici/

1998–2005 Fakulta umění a architektury Technické univerzity v Liberci

Od 2002 spolupráce s akad. arch. Davidem Vávrou
od 2009 BLOK_architekti /vlastní praxe – OSVČ/
2005–2009 Ing. arch. Martin Rössler – Prostor 008 s.r.o.
2002–2003 Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
/atelier sklo v architektuře/ prof. ak. soch. Marián Karel
diplomový projekt v atelieru prof. Jiřího Suchomela
2011 autorizace ČKA /autorizovaný architekt /A1/,
autorizace č. 03 894

Spolupráce s Davidem Vávrou /studie/: rekonstrukce Husova domu, rodinný dům Na Čefovce, rekonstrukce Regentského domu Hotelu Jičín, vize nového města Újezdu u Průhonice, mateřská škola Sluštice, rodinný dům v Dobříši, projekt Masarykova nádraží, hotel Palác Dukla, interiér Paláce Beethoven, stacionář Letohrádek Vendula ad.

„S Davidem se nelze nudit, ale musí se i tvořit!“

Ing. arch. Martin Rössler

Narozen roku 1968 v Teplicích, pro tuto dobu je příznačná bílá káva, houska s tvarohem a obří teplické trolejbusy, které se časem poněkud scvrkly.

Dětství strávil na základní škole provázen neschopností neříct žádné sprosté slovo podle vzoru Mirka Dušína.

Na střední průmyslové škole v Kadani prožil dospívání, doprovázené hudbou skupiny Jasná Páka a rozhlasovou recitací Lumíra Tučka.

S Davidem se poprvé setkal v mosteckém Kulturním domě pracujících, na divadelním představení souboru Bavíme se po práci /BSP/ – Míč aneb Vlasta vypravuje, které se celé odehrávalo na pozadí architektury Brusel EXPO '58.

V roce 1997 absolvoval Fakultu architektury ČVUT u prof. Aleny Šrámkové.

Od roku 1994 spolupracuje s Davidovou kanceláří, kde se napoprvé podílel na projektu rekonstrukce Kína 64 U Hradeb, které se dodnes neopravilo. Během více než dvaceti let spolupracoval například na rekonstrukci divadla Dobeška, Švandova divadla a Městského divadla Kladno, Chráněné dílny Jedličkova ústavu či umístění sochy Franze Kafky.

V současnosti ho kromě architektonických výletů po odlehklých koutech Čech i Evropy s Davidem spojuje láska k fotbalu.

Ing. arch. Martina Bílková

/nar. 1983 v Chlumci nad Cidlinou/

2003–2009 Fakulta umění a architektury Technické univerzity Liberec

2007–2008 Fakulta architektury Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Sint-Lucas, Gent, Belgie

2008–2009 Fabrications

2009–2011 Prostor 008

2011–2012 SHS architekti

2012–2015 Schindler Seko Architects

2016 autorizace ČKA

2016 BLOK_architekti

Architekt na volné noze

S Davidem Vávrou spolupracuje od roku 2005, například: smuteční síň v Dobrušce, Centrum předpovědi počasí v Praze-Komořanech, tělocvična Biskupského gymnázia v Hradci Králové, Galerie Dolní Skrychov.

„David, skizza, káva
a já říkám sláva.“

Architektonické akce a výlety:

Müllerova vila 10/2001 – komentovaná prohlídka

jižní Morava – 10/2001 /David, Kateřina, Andrea, Lenka, v Brně ještě Robert s Martinem/
Střílky, Kroměříž, Bunč, Velehrad, Mikulčice, Kostice, Valtice, Lednice,
Rajhrad u Brna, Brno – vila Tugendhat

Německo – 10/2004 /David, Kateřina, Andrea, Martin, Jéňa, Dan/
Dresden, Berlin

Německo, Nizozemsko – pracovní cesta převážně po knihovnách – 11/2005 /David, Kateřina/
Dresden, Dessau, Hannover, Groningen, Amsterdam, Rotterdam, Köln

severní Morava a Slezsko, Polsko, Německo – 11/2006
/David, Kateřina, Martin, Renata, Radovan/
Ostrava, Wrocław, Berlin, Dresden

Německo – 5/2007 /David, Kateřina, Robert, Michala/
Rothenburg ob der Tauber, Stuttgart, Marbach, Darmstadt, Würzburg

Německo, Belgie – 11/2007 /David, Kateřina, Michala, Renata/
Frankfurt, Wachendorf u Mechernichu /*Polní kaple*/, Gent
/za Martinou/, Brugge, Ostende, Brusel /za Jiřinou/

severní Morava, Polsko, Slovensko – 5/2008 /David, Kateřina, Michala, Renata, Robert/
Ostrava, Katowice /část Giszowiec, Nikiszowiec/, Zabrze, Gliwice, Bohumín /*pro opravené auto*/, Bielsko-Biala, Nowy Targ, Zakopane, Lysá Pol'ana, Tatranská Javorina, Ždiar, přechod přes Belianské Tatry, Starý Smokovec

Švýcarsko – 11/2008 /David, Kateřina, Michala, Renata, Robert, Martin, Martina B./
Friedrichshafen, trajektem do Konstanz, Haldenstein, Chur, Rhäzüns, Therme Vals, Pitasch, po objektech Petera Zumthora, Vaduz /Liechtenstein/, Bregenz, Basel, Dornach /Goetheanum/

Rakousko – 5/2009 /David, Kateřina/
Linz, Melk, údolím Wachau, Mitterarnsdorf a na kole Stein, Krems, Dürnstein, Weizenkirchen, Spitz, trajektem přes řeku, Mantern, St. Pölten, Slavonice

Nizozemsko – 11/2009 /David, Kateřina, Michala, Martina B., Renata, Martin/
Saarbrücken, Luxemburg, Aachen, Vaals, Amsterdam, Almere, Utrecht, Rotterdam, Essen, Zollverein, Holzheim

ČR, Slovensko, Maďarsko – 11/2010 /David, Kateřina, Michala, Martina B., Renata/
klášter Želiv, Bratislava – „Mytická loď“, Budapešť /*zpět vlakem*/

Švýcarsko – 4/2011 /David, Kateřina, Otto T./
Scharans, Paspels, Luven, Laax lyžování/, Vals /v lázních/, Flims, Ilanz, Vrin, Lumbrin, Vella

Polsko, Německo – 11/2012 /David, Kateřina, Michala, Martina B., Renata, Andrea, Martin/
Přebýtek, Nové Město pod Smrkem, Swieradów Zdrój, Zgorzelec, Görlitz, Löbau, Herrnhut, Zittau, Hrádek nad Nisou /*Maják*/

Německo – 5/2013 /David, Kateřina, Martina K., Renata, Robert/
Hamburg /*vlakem*/

Itálie – 4/2014 /David, Kateřina, Michala, Martina B., Martina K., Robert, Martin/
Dolní Skřýchov, Slavonice, Innsbruck, Castello Tesino, Possagno, Maser, San Vito, Fanzolo, Vincenza, San Bonifacio, Verona, Modena, Pedemonte

Švýcarsko, Itálie – 4–5/2015 /David, Kateřina, Michala, Renata, Martin/
Trhanov, Mnichov /*Allianz–Arena*/, Lochau-Hörbrauz, Bregenz, Chur, Monte Carasso, Fusio – Mogno, Cevio, údolí Maggione, podél jezera Maggiore, Cannobio, Rivero, Monte Tamaro, Pohano, Chiasso, Como, Gravedona, Bellinzona, nad Churem údolí Arosa, vesnice Maladers /*Martinův synovec*/

Dánsko – 11/2015 /David, Kateřina, Michala, Renata, Martin/
Copenhagen /*letecky*/, oblast Vesterbro, BIG, Klampenborg – Jakobsen, Helsingør, Humlebaek – Louisiana /*galerie*/

Španělsko – 5/2016 /David, Kateřina, Michala, Renata, Martin, Andrea/
Valencia /*letecky za Martinou B.*/, část Campolivar/Godella, Staré město – Ciutat Vella, procházka parkem v bývalém korytu řeky Turia, Město umění a věd /*S. Calatrava*/, u moře /*u La Braval*/, El Saler, *oslava doma u Gabiho a Martiny s Fernandem a Kíke – večere Paello IRS-53*/, Ciutat Vella /*v historickém centru slavnost Sv. Valencie „Amparo“*/, patronky města/, kubánská čtvrt Russafa

A nespočet cyklo/běžko/kánoo/pěškovyletů...

Deset bodů architektury

V září 2016 jsem měl společně s přítelem Jiřím T. Kotalíkem a architektem Svátou Sládečkem zamyšlení nad zlínskou architekturou. Jako večerní bonus si každý z nás připravil 10 bodů, co z historie architektury považuje za nejdůležitější nebo co ho ovlivnilo a nasměrovalo. Jako každý žebříček a výběr jsou tyto body schematické a poněkud povrchní, postrádající jemné odstíny a polotóny nepatrných průníků. Přesto s tímto „top ten“ začínám. Každému zastavení je přiřazena jedna kresba, jedna báseň a jeden titulek. Jedenáctým mezníkem je to, co architektura není.

Bohem stvořená krajina

– tedy ta, do které Bůh vsadil člověka s darem geometrie v abstraktních zákrutech mozku.

Nad zázrakem bytí
Každodenně svítí
Nejen mozoly od roboty
Geometrie vyvede z nicoty

Starověké Řecko

– jako základ našeho uvažování, matematiky, vědy, filosofie, sportu i zábavy.

Nač nosit sovy do Athén
Řecko má dnes svůj problém
Tam nepotkáš Platóna
Při placení Řek dluhy má
Proč ne. Vždyť již dávno dali světu
Proporce, drama i Pythagorovu větu

Karel IV.

– největší z českých státníků, ale i urbanistů, soustředěný mezi drobným i nadčasovým.

V Čechách před sedmi sty lety
Žil velmi moudrý král
Tak uvážlivý, že i císařem se stal
A toho největšího Čecha
Nepokořil nikdo ani nevyzpytatelná řeka
Vše říkal rázně, však v srdci bohorovný byl
Byl tak dobrý, že snad i Bůh si ho oblíbil
Prahu s nadějí tvořil jak biblický Jeruzalém
Dodnes velebí ho celá naše zem

Andrea Palladio

– ten, který převedl antický odkaz proporcí k dokonalosti a definoval člověku odpovídající prostory.

Stavby Palladia
Druhý pád Dia
Jak Zeus na architektonickém
Nebi trůní
V jednoduchosti geometrie
Našel tisíc vůní

Jan Blažej Santini-Aichel

– dokázal v dynamickém gestu protnout gotiku s barokem ve zcela jedinečném architektonickém dramatu.

Zelená hora již odhalená

Odhodlaně zalomená

Všechno nastokrát se proplétá

Jak do kubismu hvězda zařatá

A znova osnova snová, pokaždé jiná

Barokně libá

Ostrý roh-žiletka

Santiniho zlomu

Chodba nebeského domu

Pokorně dokolečka

Nikdy nekončí

Stop-haiku

Vesmírné skutečnosti

Bajku, ne

Krajku

Český architektonický kubismus

– světově ojedinělý fenomén, který je ukryt ve vápencových plochách lomu v Braníku, na kterých stojí můj rodný dům.

Posel modernosti

Čarovně stejný do všech stran

Králíčkův kubismu ostrohran

Frank Lloyd Wright

– dům nad vodopádem, funkcionalistické provázání jednoduchých vyabstrahovaných horizontál s každodenním divem přírody.

Bílé horizonty

V přírodním zlomu

Mízi fyzické hranice

Lehkonohého domu

Brasília

– město-zázrak. Síla ideje, s jakou povstalo na neviditelných organických nitích město z drsné náhorní planiny.

Zapamatujte si čtyři jména

Ať září jimi čestná brazilská stěna

Město lidmi vyžrálo jak víno

Hlavní osnovatel Kubitschek Juscelino

Obrys ptáka – hlavní urbanismu kostra

Městu přisoudil Lucio Costa

Dvacátého století architektury vítěz, bard i car

Jedinečný Niemeyer Oscar

Rostliny, dlažbu, parky tedy parks

Provázal s domy s vůní tropů Burle Marx

EXPO 58

– podmanivý svět sklolaminátových
sedaček, které vynesly Jurije Gagarina
z objetí zemské tíže vzhůru do kosmu
/Igor Dřevíkovský/

My jsme děti Bruselu
Červený, modrý, žlutý plast
My jsme děti Bruselu
Plastový vesmír je naše vlast

Lidová architektura světa

– v každém koutu planety nalezneme
domy stvořené přirozenou touhou
krásně bydlet bez ambicí architektů.

Víc než architektonické týmy
Přírodou zní vlastní rýmy
Normální přirozenost odvěká
Dřevo, hlína a ruka člověka

Co architektura není?

I ta nejhorší architektura je architektura.
Architektura mizí s nástupem války.

Když výstřelem končí lidský svár
Architektura mizí
Zůstává pouze prázdno
A všeho zmar

Když je člověku dvacet, chce se mu hnusem zvracet, jen ten, komu je šedesát, může jít se sklerózou klidně spát. To zpívali Plastic People of Universe, když nám bylo dvacet, ovšem neměl jsem pocit, že se mi chce zvracet, naopak. Bylo to přes všudypřítomnou komunistickou stupu šťastné období mého života. Ovšem dnes je mi šedesát a mám pocit, že mohu jít v klidu spát. Přesto jsem vděčný a v paměti mi zní píseň z evangelických brigád Díky za každé nové jitro. Šedesátka je ale čas určité horské prémie, kdy je třeba zastavit, slézt z kola a podívat se do údolí. Také tak činím a třídím práce na různé výstavy. Za pět dní jsme natočili s režisérem Pavlem Štinglem, kameramanem Mírou Jankem a tazatelem Adamem Gebrianem „rychlodokument“, který díky záznamům divadelních představení, klipům a především díky natočení Šumných měst a stop narostl na 40 minut, což je tak akorát dost. K utřídění materiálů paradoxně přispěl i prasklý roháček o dvě patra výš nad mým ateliérem. Voda vyplavila několik desetiletí zapomenutých skic, kreseb a projektů. Ve spadané omítce se válely kusy potrhaného papíru, s nímž připlouvaly již ztracené úkoly, situace a lidská střetnutí. Tato potopa přispěla k chuti najít stopy minulosti a vystavit je. Vlastně nejprve vysušit. Obdobně, jako povodeň pomohla Karlínu pročistit zanesené sklepy a proměnit industriální Karlín v oblíbené komerční a rezidenční místo, na hladině špíny se zjevily dávné

otisky vlastní ruky. Nevím, jestli budou mít pro návštěvníky nějaký význam, ale pro mne rozhodně. Někdy jsem byl nakonec rád, že řada projektů skončila jen na rýsovacím prkně a nebyla realizována. Takže mne dnes nestraší trojrozměrné přízraky omylných staveb. Na druhé straně jsem byl zase potěšen, že jsem se vlastně za ta léta příliš nezměnil a že některé současné kresby jsou zaměnitelné s těmi, které jsem naskicoval před 20 až 30 lety. Již mnohokrát jsem popisoval dávnou suverenitu projevu. Když mi byly čtyři roky, vzal jsem štětec tlustý asi tak 10 cm a se zručností japonského kaligrafického mistra jsem několika tahy načrtl cokoliv, třeba čerta. Stejně tak když jsem viděl tatínka za rýsovacím stolem, prohlásil jsem, že bych chtěl být architektem. V devíti jsem tlustými fixami, které podmanivě voněly, kreslil hotely, kavárny, vlaky, řeky, ba i Vinetúa. Pak mne začali vychovávat učitelé výtvarné výchovy a nalézal jsem nedostižné vzory v historii světového umění. Asi ve třiceti jsem pocítil touhu navrátit se do tvůrčí volnosti čtyř let a po zbylých třicet let se o to pokouším. Je to mnohdy závod, přespolák, úprk s překážkami, triatlon, maraton, zkrátka běžet s domy.

Hájenska 15.1.2017 23,32 hod.

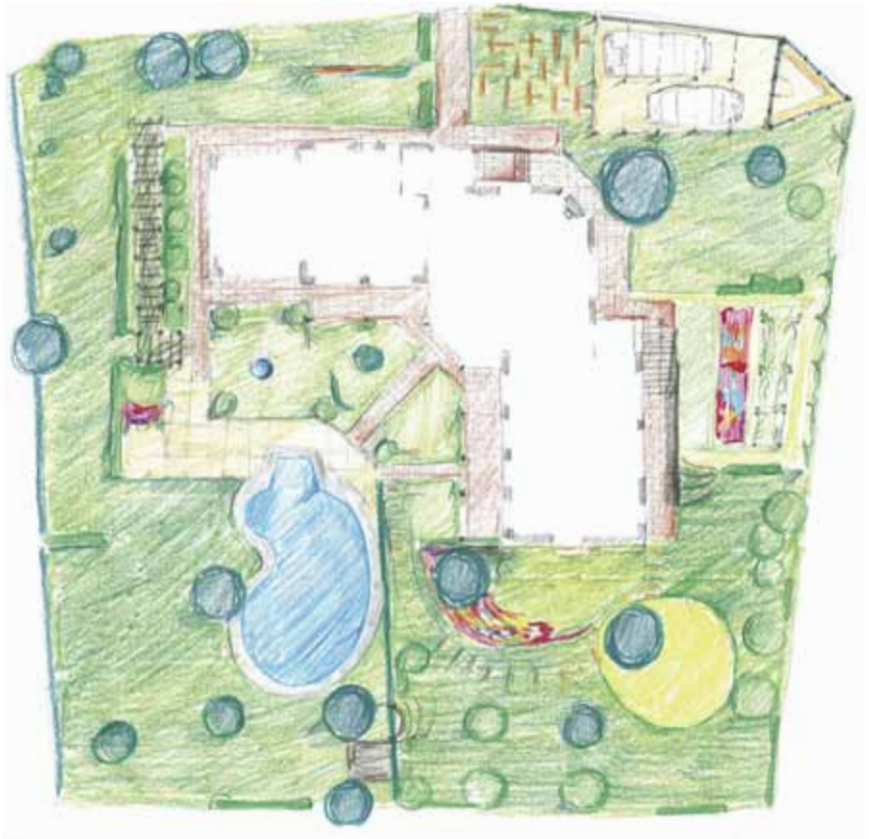
Novostavby

Při navrhování novostaveb se vždy nechávám ovlivnit daným místem, konfigurací jeho terénu, odeznlými příběhy nebo historickými otisky minulosti. Někdy jsou východiskem i obrysy původního, již zbořeného domu. Několikrát jsem projektoval domy i v chráněné krajinné oblasti. Tam jsem se snažil, aby se stavba do krajiny zavrtala, splynula s ní a ještě byla třeba i zmizelou živočišnou formou. Jako zkamenělého prvohorního šneka jsem naprojektoval dům na Křivoklátsku. Byl celý ukryt pod zemí, do údolí se díval několika prosklenými oky a jeho stočený půdorys jej provazoval s horninami Barrandienu. Odborná komise CHKO ho zamítla jako stavbu vypadávající z kontextu daného místa. Nakonec měli pravdu, skutečně s uměle zateplenými převýšenými stodolami na bydlení, s plastovými okny, betonovými ploty, dále kravínem, panelákem a chatařskou osadou přemkopdlahovského tvarosloví nesouzněl.

Vila – Černošice

Asi nejvíce romantizující vila našeho ateliéru. Stavba na půdorysu L se zahrabává do terénu, kamennou podezdívku z místního kamene nechává šplhat po rohu domu. Prosklená dvoupatrová zimní zahrada prodlužuje obytný prostor. V těžišti celkové kompozice je jako střed či kloub, kolem kterého se vše točí, osazen krb, toho se ve výšinách dotýká kovová lávka spojující ložnice s pracovnou. Mřížková struktura lávky promítá na stěny poetické industriální stíny.

Věž Karel – Praha-Žižkov

Kamarád Karel měl krásný, ale stísněný podkrovní byt na Žižkově. V bytě jsme založili koupelnu na kruhovém půdorysu, který se stal základnou polygonální „observatoře Prahy“ o patro výš, neboť průběžným zalomeným oknem lze pozorovat panorama Prahy od Hradčan po Dívčí hrady, o věžích Starého Města a Malé Strany nemluvě. Osvětlení koupelny jsme vyřešili čirým čtvercovým sklem v podlaze observatoře. Přišlo mi to vtipné až do doby, kdy jsem záchod navštívil za asistence pozorovatelů ve věži. Country věž měla být dialogem s Žižkovskou věží.

